

Sygn. akt: III AUa 432/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajączkowski

Sędziowie: SSA Ewa Naze (spr.)

SSA Lucyna Guderska

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2013 r. w Łodzi

sprawy **W. F.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 7 grudnia 2011 r., sygn. akt: VIII U 757/11;

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt: III AUa 432/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. decyzją z 14 kwietnia 2011 r. odmówił W. F. prawa do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił on żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie przyjęto okresów zatrudnienia: 01.12.1976 r. – 31.05.1978 r., 01.04.1984 r. – 27.08.1991 r., ponieważ ze świadectw pracy w warunkach szczególnych wynika, że wnioskodawca zajmował stanowisko kierownika.

W odwołaniu od powyższej decyzji W. F. podniósł, że w szczególnych warunkach pracował także: 01.06.1978 r. – 31.03.1984 r. i 28.08.1991 r. – 04.10.1992 r.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi zmienił decyzję organu rentowego i przyznał W. F. prawo do emerytury od 1 kwietnia 2011 r.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że W. F. będąc zatrudniony w (...) S.A. w K.:

1. od 1 grudnia 1976 r. do 31 maja 1978 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace nadzoru inżynieryjno – technicznego na stanowisku kierownika obiektu,
2. od 1 czerwca 1978 r. do 31 marca 1984 r. wnioskodawca pracował na stanowisku specjalisty w dziale przygotowania produkcji – wykonywał obowiązki kierownika obiektu,
3. od 1 kwietnia 1984 r. do 27 sierpnia 1991 r. wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace dozoru inżynieryjno – technicznego na stanowiskach: kierownika obiektu, kierownika grupy robót, zastępcy kierownika wydziału produkcji i montażu mostów szynowych, kierownika obiektu,
4. od 28 sierpnia 1991 r. do 4 października 1992 r., wnioskodawca pracował na stanowisku kierownika stacji obsługi wykonując obowiązki kierownika montażu.

Wnioskodawca zajmował się nadzorowaniem wszelkich prac. Nadzorował pracowników w wykonywaniu przez nich różnych prac. Uczestniczył przy produkcji i montażu mostów szynowych. Zajmował się nadzorowaniem montażu szynoprzewodów. Montaż odbywał się w elektrociepłowniach w różnych miastach: w B., w B.. Na montażach musiał wchodzić na górę, sprawdzał jakość spawu i połączeń, przebywał na stanowiskach spawalniczych, sprawdzał przestrzeganie przepisów BHP, pracował w ubraniu ochronnym – butach, kasku i odzieży. Wnioskodawca pracował też przy urządzeniach o podwyższonym napięciu na czynnym obiekcie, przy spawaniu aluminium, uzgadniał napięcia elektryczne, uczestniczył i nadzorował rozruch urządzeń elektrycznych o mocy 10 mega watów, podlegało mu czasami 45, 75 osób. Nadzór oznaczał prowadzenie dokumentacji, przyjazdy na budowę oraz udział w montażu wyprodukowanych urządzeń. Wnioskodawca nadzorował też m.in. budowę stacji obsługi samochodów w Łodzi, w angażu miał wpisane, że jest kierownikiem stacji.

Wydając zaskarżone orzeczenie Sąd Okręgowy powołał się na dział XIV poz. 24 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz Zarządzenie Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 7 lipca 1987 r. – wykaz A dział XIV poz. 24.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentów z akt osobowych i rentowych wnioskodawcy oraz zeznań świadków i wnioskodawcy, Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca w spornych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę dozoru inżynieryjno – technicznego. Przyjęto, że nadzorował także budowę stacji obsługi samochodów w Łodzi, chociaż w angażu miał wpisane, że był kierownikiem stacji.

Wobec tego wnioskodawca legitymuje się 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, co przy spełnieniu pozostałych przesłanek ustawowych uzasadnia przyznanie mu emerytury.

W apelacji od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.) poprzez niewłaściwe jego zastosowanie i ustalenie prawa do emerytury pomimo nieudokumentowania wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach;
2. naruszenie prawa procesowego wskutek przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego bez wyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy i oparciu rozstrzygnięcia na błędnych ustaleniach faktycznych.

Wskazując na te zarzuty organ rentowy wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono między innymi, że zdaniem organu rentowego bezpośredni dozór inżynieryjno – techniczny nad brygadami montażowymi sprawowali brygadziści i nie można dać wiary temu, że na terenie tak dużych jednostek wnioskodawca byłby w stanie sprawować bezpośredni nadzór nad prowadzonymi pracami budowlanymi. Ponadto, w odniesieniu do dodatkowych, wskazanych przez wnioskodawcę okresów pracy wskazano na to, że zakład pracy nie wystawił wnioskodawcy świadectwa pracy w szczególnych warunkach, a posiadał przecież pełną wiedzę co do charakteru zatrudnienia.

W. F. wnosił o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie.

Wnioskodawca – inżynier elektryk – od 1 grudnia 1976 r. rozpoczął pracę w Przedsiębiorstwie (...) K. z zatrudnieniem w (...) Ł. i powierzono mu pracę kierownika obiektu, co wynika z umowy o pracę.

W 1997 r. (...) S.A. wystawiła wnioskodawcy dwa świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Pierwsze z nich objęło okres od 1 grudnia 1976 r. do 31 maja 1978 r., wskazano w nim prace dozoru inżynieryjno – technicznego na stanowisku kierownika, wymienione w Wykazie A dziale XIV poz. 24, pkt.1, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 2 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach. Jest to 1 rok i 6 miesięcy. Drugie świadectwo pracy wskazuje tę samą podstawę prawną i dotyczy okresu od 1 kwietnia 1984 r. do 27 sierpnia 1991 r. Podano w nim prace dozoru inżynieryjno – technicznego na wymienionych stanowiskach. Jest to okres 7 lat 4 miesięcy i 26 dni. Świadectwami pracy wnioskodawca wykazał zatem okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 8 lat 10 miesięcy i 26 dni. Do wymaganego okresu 15 lat brakuje zatem i tak ponad 6 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca w toku postępowania przed Sądem I instancji udawał pracę w szczególnych warunkach w okresach nieobjętych świadectwami pracy:

- 01.06.1978r. – 31.03.1984r.
- 28.08.1991r. – 04.10.1992r.

Co do pierwszego z tych okresów wnioskodawca twierdzi, że powierzono mu wówczas stanowisko specjalisty w dziale przygotowania produkcji, jednak w rzeczywistości nadal pełnił te same obowiązki kierownika obiektu, to jest kierownika do spraw instalowania urządzeń i serwisu, które znajduje się na liście stanowisk pracy w (...) Ł., należących do prac w warunkach szczególnych uprawniających do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę.

Z dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy wynika, że kierownik Działu Spraw Osobowych wystawił 17 grudnia 1979 r. zaświadczenie potwierdzające, że wnioskodawca od 1 grudnia 1976 r. do „nadal” jest zatrudniony na stanowisku Kierownika Obiektu, co mogłoby przemawiać za tym, że nadal faktycznie nim był. Jednakże w aktach znajduje się również angaż wnioskodawcy powierzający mu z dniem 1 czerwca 1978 r. stanowisko specjalisty w Dziale Przygotowania Produkcji w (...) Ł. – wniosek o przeszeregowanie, a także Karta stanowiska pracy zatwierdzona przez dyrektora Zakładu Produkcji (...) 20 października 1980 r. a przyjęta przez wnioskodawcę do wiadomości i stosowania z dniem 1 listopada 1980 r. Z Karty tej jednoznacznie wynika nazwa stanowiska pracy wnioskodawcy – specjalista ds. przygotowania produkcji i jego zakres czynności na tym stanowisku, w szczególności: przyjmowanie i rejestracja zapotrzebowań na wszystkie prefabrykaty wykonywane przez (...) Ł. z wyjątkiem urządzeń automatyki, pisemne formułowanie potwierdzeń przyjęcia do realizacji zapotrzebowanych prefabrykatów z podaniem warunków i terminu ich wykonawstwa, składanie zapotrzebowań na dokumentację techniczną, opracowywanie zleceń produkcyjnych i wystawianie kart kontroli międzyoperacyjnych jako załącznika do zlecenia.

Niezależnie od tego w aktach osobowych wnioskodawcy zawarte jest zaświadczenie obejmujące sporny okres z 13 grudnia 1979 r. o odbyciu praktyki zawodowej na budowie. W nim również podano, że wnioskodawca jest zatrudniony w (...) – K., od 1 czerwca 1978 r. w Zakładzie Produkcji (...) na stanowisku Specjalisty. Z zaświadczenia wynika, że wnioskodawca odbył praktykę zawodową w specjalności elektrycznej przy realizacji obiektów budowlanych na różnych budowach w terenie we wskazanych dniach. Charakterystyka realizowanych robót nie mieści się wprawdzie we wskazanym zakresie czynności, ale wykonywane one były tylko w podanych dniach.

Nie są to dokumenty, które można zbagatelizować, twierdząc, że wnioskodawca i tak faktycznie wykonywał pracę na stanowisku kierownika obiektu (a obiektem tym był, kryjący się pod oznaczeniem (...) Ł. Wielki Zespół (...) ul. (...)).

W aktach osobowych wnioskodawcy znajduje się także wniosek o przeszerogowanie z 15 stycznia 1983 r., w którym podano stanowisko specjalisty ds. przygotowania produkcji a wniosek uzasadniono zwiększeniem obowiązków w zakresie sprawdzania dokumentacji technicznej.

Dla oceny materiału dowodowego znamienne jest także podanie wnioskodawcy z 12 marca 1984 r. skierowane do dyrektora (...) – K. z prośbą o przeniesienie go z dniem 1 kwietnia 1984 r. do (...) B., co jak podał, motywuje chęcią pracy bezpośrednio na produkcji (co należy podkreślić), szczególnie na dużej budowie. Do prośby tej przychylnono się i odwołując go z zajmowanego stanowiska w (...) powierzono mu stanowisko kierownika obiektu w (...) od 1 kwietnia 1984 r. Okres od tej daty jest wskazany w świadectwie pracy w szczególnych warunkach.

Wbrew zarzutom, zawartym w apelacji, należy zgodzić się z Sądem Okręgowym co do zaliczenia wnioskodawcy do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów potwierdzonych w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwa te były wystawiane przez pracodawcę – dużą, poważną firmę, w 1997 r., a więc czasie nieodległym po zaprzestaniu przez wnioskodawcę zatrudnienia (co miało miejsce w 1993 r.) i nie przedstawiono skutecznie kontr – dowodów, podważających zasadność ich wystawienia. W pozostałym natomiast zakresie wyżej przedstawiona analiza materiału dowodowego, jak słusznie wskazuje na to organ rentowy, nie daje podstaw do uznania, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Należy dodać, że z akt osobowych wnioskodawcy wynika, że nie było to fikcyjne zaszerogowanie na stanowisko specjalisty ds. przygotowania produkcji, nawet jeżeli jakieś prace z wcześniejszego zakresu kierownika obiektu, mieszczące się w zakresie dozoru inżynieryjno – technicznego wykonywał, to nie można dać wiary zeznaniom wnioskodawcy i świadków, że było to stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wobec tego bez znaczenia pozostaje już ocena lat 1991 – 92, bo bez lat 78 – 84 wnioskodawca nie legitymuje się 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Tym samym wnioskodawca nie spełnia niezbędnego warunku dla przyznania emerytury, przewidzianego w art.184 ust.1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), co skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 §1 k.p.c.